

se sotsiaaltoetuste abil – või ainult nende abil – võimalik on. Kõik, mis toetuste peal kasvama pannakse, hakkab varem või hiljem kiduma, sest rahaline toetus ei loo ega suurenda kunagi sisemist motivatsiooni mida tahes ette võtta või käigus hoida. See võib seda vaid ajutiselt ja lühiajaliselt toetada.

Professor Raul Eamets ja ettevõtja Kristjan Järvan löid tööriista, millega igatüks saab välja arvutada, kui palju ta elu jooksul riigikassasse panustab – praegu ja ka tulevikus. Keskmise tegusa inimese väärtus riigituluna 2016. aastal on selle arvutuse põhjal 13 752 eurot. Oma mõttekäigu tulemusena jõuavad Eamets ja Järvan välja postulaadini, et majandusliku jätkusuutlikkuse huvides on kõige tähtsam asi see, et meil sünniks rohkem lapsi. Nen-

naiste sündimise kiirust peaks maksimaalselt 25 protsenti. Sisuliselt tähendab see naiste sünnitamise ja kasvatamise võrdustamist töölkäimisega, mille seadustamist käsitleb Punab naise eneseteostuse liisavõimalusena. Ta ei täpsusta, kas palka peaks maksma ema elu lõpuni või laste täiskasvanuks saamiseni. Ka ei arvuta ta välja sellise meetme hinnangulist maksumust, mõõndes vaid, et tegu on erakordselt kallil meetmega.

Kallis, kuid mitte eriti kasulik

Loomulikult võib riik toetada laste saamist. Küsimus on aga alati meetme hinnas maksumaksja rahakotile ning selles, kui hästi seda raha kasutatakse. Maailma mõistes erakordselt helde vanemapalk on küll suurendanud perede majanduslik-

kuuse toetuse kog on maalt tulla, et selle toimet saaks adekvaatselt hinnata. See on aga sotsiaaltoetus nagu vanemapalgagi puhul, st mõte on sama.

Toimetuse meelet ei peaks riik hakka eelistama kitsalt rahvastiku taastootmist, vaid soodustama teise käega emade töölenaasmist ehk teisiti: looma võimalikult mitmekesised valikuvõimalused. Söime- ja lasteaiakohtade puudus on valimistest valimistesse korduv teema, aga probleem ise pole lahenenud. Pealegi, sellal kui tööturul on niigi tööjõupuudus, oleks vahet vastutustundetugi suunata lapsesäämiseas naisi üksnes rahvastikku taastootma – bioloogiliselt võimekad naised võivad olla ühtlasi nõutud spetsialistid ja silmapaistvad professionaalid omal alal. Lõpuks otsustavad naised ikka ise, aga riigi roll ei peaks olema valikute kitsendamine.

EDUKAS EESTI

Eesti vajab kaaseaegseid maanteid

Nüüdisaegne Eesti vajab rohkem neljarealisi maanteid, sest need on kiiremad ja ohutumad aina tiheneva liiklusvoo jaoks.

Eestis on neljarealisi maanteid (2+2 teed) 1,0% kogu riigi teedevõrgust. Võrreldes teiste riikidega, võib seda pidada minimaalseks. Nende rajamine on väga kulukas ja aeganõudev.

Maanteeamet on käesolevast aastast hakanud erinevates regioonides intensiivselt projekteerima ja ümber ehitama 1+1 teelõike nn 2+1 lahendusega teelõikudeks. 2+1 tee-

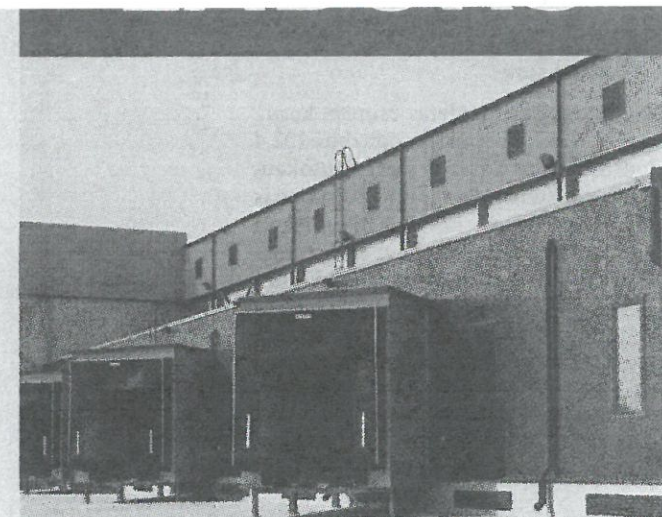
JÜRI RIIMAA
teedeinsener

lõikude ehitamine tuleb kõne alla teel, kus liiklussagedus ei ole nii suur, et 2+2 teelõigu rajamine oleks otstarbekas ja normidele vastav.

Eestis on alates 2017. aastast liikluseks avatud või töös nelja 2+1 teelõigu ehitused. Nende tehnilised lahendused peaks olema kavandatud sellisel, et nimetatud teelõigud saaks vajadusel ümber ehitada 2+2 lahendusteks minimaalsete kuludega. Arvestades Eesti liikluskultuuri, siis võib riskikohaks pidada ka viimase hetke möödasõite ja tagasireas-

tumisi möödumislade lõpus. Teede 2+2 lahenduse puhul on tagasireastumine kumma-ki suuna lõpus ja nendes kohtades ei ole ristumisi kõrvalteedega. Tallinna–Pärnu–Ikla maantee (Via Baltica) välja ehitada 2+2 lahendusena, kuna liiklusintensiivsus sellel ei ole väikesem, kui on Tallinna–Tartu–Võru–Luhamaa maanteel, kus ehitatakse 2+2 tee Tallinnast Mäoni. ARTIKKEL ILMUB ÄRIPÄEVA, TALLINNA KAUBAMAJA, DANSKE BANKI, EESTI GAASI, SILBERAUTO, NORTALI JA HARJU ELEKTRI ARVAMUSKONKURSI EDUKAS EESTI

www.laduks.ee

**TÖÖSTUSUKSED
TULETÖKKEUKSED
LAADIMISSEADMED**

MÜÜK | PAIGALDUS | HOOLDUS

5 AASTAT EDUKAID PROJEKTE

tel 6 803 505 mob 56 505 898 info@laduks.ee

Arin... 26 I 18